

STUDIU DE OPORTUNITATE privind delegarea gestiunii serviciului de iluminat public al Comunei Cozmeni către un operator autorizat



- 2019 -

SCOPUL STUDIULUI

Studiul are ca scop identificarea și aplicarea soluțiilor de organizare a serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni.

Autoritățile administrației publice locale trebuie să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului.

Autoritățile administrației publice locale vor urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E.

Studiul de oportunitate și caietul de sarcini se aprobă prin hotărâre a Consiliului Local.

Studiul de oportunitate face parte din documentația de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni.

Desfășurarea activității de iluminat public în Comuna Cozmeni se poate efectua prin două modalități, respectiv prin gestiune directă și prin gestiune delegată.

Delegarea serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni prezintă următoarele avantaje autorității locale:

- Investiții acoperite numai parțial de autoritatea locală;
- Scăderea costurilor comunității;
- Reducerea accidentelor;
- Utilizarea eficientă a rețelei de drumuri;
- Reducerea criminalității;
- Orientare;
- Confort psihic și vizual;

- Respectarea principiilor pe care se organizează și se desfășoară aceste servicii publice;
- Autoritatea locală alege operatorul potrivit legii și deține controlul prin clauzele contractuale.

OBIECTIVUL DELEGĂRII

Obiectivul contractului de delegare a gestiunii constă în concesiunea serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestuia.

Autoritatea concedentă a serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni este Consiliul Local al Comunei Cozmeni.

Prestarea serviciului de iluminat public se va executa astfel încât să se realizeze:

- a) verificarea și supravegherea continuă a funcționării rețelelor electrice de joasă tensiune, posturilor de transformare, cutiilor de distribuție și a corpurilor de iluminat;
- b) corectarea și adaptarea regimului de exploatare la cerințele utilizatorului;
- c) controlul calității serviciului asigurat;
- d) întreținerea tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- e) menținerea în stare de funcționare la parametrii proiectați a sistemului de iluminat public;
- f) măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării componentelor sistemului de iluminat public;
- g) întocmirea sau reactualizarea, după caz, a documentației tehnice necesare realizării unei exploatare economice și în condiții de siguranță;
- h) respectarea instrucțiunilor furnizorilor de echipamente;
- i) funcționarea instalațiilor de iluminat, în conformitate cu programele aprobate;
- j) respectarea instrucțiunilor interne și actualizarea documentației;
- k) respectarea regulamentului de serviciu aprobat de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz, în condițiile legii;
- l) funcționarea pe baza principiilor de eficiență economică, având ca obiectiv reducerea costurilor specifice pentru realizarea a serviciului de iluminat public;

m) menținerea capacităților de realizare a serviciului și exploatarea eficientă a acestora, prin urmărirea sistematică a comportării rețelelor electrice, echipamentelor, întreținerea acestora, planificarea reparațiilor capitale, realizarea operativă și costuri minime a reviziilor curente;

n) îndeplinirea indicatorilor de calitate ai serviciului prestat, specificați în regulamentul serviciului;

o) încheierea contractelor cu furnizării de utilități, servicii, materiale și piese de schimb, prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;

p) dezvoltarea/modernizarea, în condiții de eficiență a sistemului de iluminat public în conformitate cu programele de dezvoltare/modernizare elaborate de către consiliul local;

q) asigurarea pe toată durata de executare a serviciului, de personal calificat și în număr suficient pentru îndeplinirea activităților ce fac obiectivul serviciului de iluminat public;

r) urmărirea și înregistrarea indicatorilor de performanță aprobați pentru serviciul de iluminat public se va face de către un operator pe baza unei proceduri specifice;

s) instituirea și aplicarea unui sistem de comunicare cu beneficiarii cu privire la reglementările noi ce se privesc serviciul de iluminat public și modificările survenite la actele normative din domeniu. În termen de 60 de zile calendaristice de la data încredințării serviciului de iluminat public va prezenta autoritățile administrației publice modul de organizare a acestui sistem;

t) informarea utilizatorului și beneficiarilor despre planificarea anuală a reparațiilor/reviziilor ce se vor efectua la sistemul de iluminat public.

Bunurile care fac obiectivul delegării sunt prevăzute în Caietul de sarcini al serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni:

- Posturile de transformare care alimentează cu energie electrică instalațiile de iluminat public și cele disponibile - Tabelul nr.1;

- Situația rețelei de distribuție a energiei electrice care alimentează instalațiile de iluminat public – Tabelul nr.2;
- Clasificarea căilor de circulație – Tabelul nr.3;
- Inventarul corpurilor de iluminat – Tabelul nr.4;
- Zonele de risc, altele decât tunelurile și pasajele – Tabelul nr.5;
- Monumente de artă, istorice, obiective de importanță publică și culturală – Tabelul nr.6.

Activitățile ce se vor asigura în urma delegării serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni și care fac obiectul delegării sunt:

- respectarea legislației, normelor, prescripțiilor și regulamentelor privind igiena și protecția muncii, protecția mediului, urmărirea comportării în timp a sistemului de iluminat public, prevenirea și combaterea incendiilor;
- exploatarea, întreținerea și reparația instalațiilor cu personal autorizat, în funcție de complexitatea instalației și specificul locului de muncă;
- respectarea indicatorilor de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, sau prin hotărârea de dare în administrare a serviciului și precizați în regulamentul serviciului de iluminat public;
- întreținerea și menținerea în stare de permanentă funcționare a sistemelor de iluminat public;
- furnizarea autorității administrației publice locale, respectiv A.N.R.S.C, a informațiilor solicitate și accesul la documentațiile pe baza cărora prestează serviciul de iluminat public, în condițiile legii;
- creșterea eficienței sistemului de iluminat în scopul reducerii tarifelor, prin reducerea costurilor de producție, a consumurilor specifice de materiale și materii, energie electrică și prin modernizarea acestora;
- prestarea serviciului de iluminat public la toți utilizatorii din raza unității administrativ-teritoriale pentru care are hotărâre de dare în administrare sau contract de delegare a gestiunii;

- personal de intervenție operativă;
- conducerea operativă prin dispecer;
- înregistrarea datelor de exploatare și evidența lor;
- analiza zilnică a modului în care se respectă realizarea normelor de consum și stabilirea operativă a măsurilor ce se impun pentru eliminarea abaterilor, încadrarea în norme și evitarea oricărei forme de risipă;
- elaborarea programelor de măsuri pentru încadrarea în normele de consum de energie electrică și pentru raționalizarea acestor consumuri;
- realizarea condițiilor pentru prelucrarea automată a datelor referitoare la funcționarea economică instalațiilor de iluminat public;
- statistica incidentelor, avariilor și analiza acestora;
- instituirea unui sistem de înregistrare, investigare, soluționare și raportare privind reclamațiile făcute de beneficiari în legătura cu calitatea serviciilor;
- lichidarea operativă a incidentelor;
- funcționarea normală a tuturor componentelor sistemului de iluminat public;
- evidența orelor de funcționare a componentelor sistemului de iluminat public;
- aplicarea de metode performante de management care să conducă la funcționarea cât mai bună a instalațiilor de iluminat și reducerea costurilor de operare;
- elaborarea planurilor anuale de revizii și reparații executate cu forțe proprii și cu terți și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
- executarea în bune condiții și la termenele prevăzute a lucrărilor de reparații care vizează funcționarea economică și siguranță în exploatare;
- elaborarea planurilor anuale de investiții pe categorii de surse de finanțare și aprobarea acestora de către administrația publică locală;
- corelarea perioadelor și termenelor de execuție a investițiilor și reparațiilor cu planurile de investiții și reparații a celorlalți furnizori de utilități, inclusiv cu programele de reabilitare și dezvoltare urbanistică ale administrației publice locale;
- inițierea și avizarea lucrărilor de modernizări și de introducere a tehnicii noi

pentru îmbunătățirea performanțelor tehnico-economice ale sistemului de iluminat public;

- dotare proprie cu instalații și echipamente specifice necesare pentru prestarea activităților asumate prin contract sau prin hotărârea de dare în administrare;
- alte condiții specifice stabilite de autoritatea administrației publice locale sau asociația de dezvoltare comunitară, după caz.

MOTIVE CARE JUSTIFICĂ REALIAZAREA DELEGĂRII GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC ÎN COMUNA COZMENI

1. Motive de ordin legislativ:

Legislația în domeniul serviciilor publice este reprezentată de:

- Prevederile din Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- Prevederile din Legea nr.230/2006 a serviciului de iluminat public;
- Prevederile din O.G. nr.71/2002 referitoare la organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniul public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare;
- Prevederile din H.G. nr.717/2008 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea , derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;
- Prevederile Ordinului nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;
- Prevederile Ordinului nr. 87/2007 - pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public.

2. Motive de ordin economico -financiar:

- lipsa surselor de finanțare ale bugetului local pentru dezvoltarea infrastructurii;

- structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;
- serviciul public va urmări să se realizeze un raport calitate/preț cât mai bun pentru perioada de derulare a contractului de delegare și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract.

3. Motive de ordin social:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor;
- scăderea costurilor comunității;
- reducerea accidentelor;
- reducerea criminalității;
- utilizarea eficientă a rețelei de drumuri;
- orientare;
- confort psihic și vizual.

IDENTIFICAREA NEVOILOR DE SERVICII DE ILUMINAT PUBLIC

1. Grupuri de interes

Grupurile interesate de realizarea serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni se împart în:

- beneficiarii serviciilor: populația Comunei Cozmeni și agenții economici, instituții publice care își desfășoară activitatea pe raza orașului Comunei Cozmeni;
- prestatorii de servicii - au ca obiectiv obținerea unui profit cât mai mare în schimbul serviciilor oferite.

2. Analiza nevoilor diferitelor grupuri interesate

Beneficiarii serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni se vor bucura de satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică, și anume:

- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;

- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul Comuna Cozmeni, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localității, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a Comuna Cozmeni ;funcționarea și exploatarea in condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului.

Primăria Comunei Cozmeni are ca obiective/nevoi:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin promovarea calității și eficienței serviciilor de iluminat public;
- creșterea calității vieții cetățenilor prin stimularea mecanismelor economiei de piață, realizarea unei infrastructuri edilitare moderne;
- dezvoltarea durabilă a unor servicii care să asigure protecția mediului înconjurător;
- dezvoltarea acestor servicii care să satisfacă nevoile populației, ale instituțiilor publice și agenților economici;
- realizarea acestor servicii publice pe întreg teritoriul Comunei Cozmeni cu costuri minime.

Prestatorii de servicii:

- creșterea volumului de activitate prin includerea unor suprafețe cât mai mari în planul de acțiuni, astfel încât să se obțină o valoare ridicată a contractului de prestări servicii;
- realizarea unui profit cât mai mare în urma prestării serviciilor.

Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului prin mai mulți factori:

- prin utilizarea eficiență a energiei [reducerea consumurilor nejustificate - utilizarea de echipamente performante cu consumuri reduse de energie);

- prin utilizarea echipamentelor cu componente reciclabile (ex: excluderea utilizării surselor cu vapori de mercur);
- reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație (aparatele de iluminat nu pot fi utilizate pe post de "reflectoare").

BENEFICIILE DELEGARII

1. Costul serviciilor

Prin delegarea serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni se va putea obține un raport optim între tarife și calitate.

2. Calitatea serviciilor

Prin contractul de delegare a serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni se vor stabili criteriile de performanță care vor înlesni evaluarea de către Primăria Comunei Cozmeni a calității serviciilor realizate. Se vor stabili penalizări care vor motiva delegatarul serviciilor să presteze activitatea în mod corespunzător.

Varianta delegării serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni oferă autorităților locale următoarele avantaje:

- serviciul de iluminat public din Comuna Cozmeni este asigurat de operatorul privat în numele autorității locale;
- toate aspectele serviciului asigurat vor fi specificate în contract și stabilite de comun acord;
- elaborarea de programe de dezvoltare conform cerințelor Consiliului Local al Comunei Cozmeni;
- autoritățile locale aleg operatorul potrivit legii și pot obține controlul prin clauze contractuale.

**REGULAMENT DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE
AL SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC
DIN COMUNA COZMENI
CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE**

Art. 1. Prezentul regulament al Serviciului de Iluminat Public este elaborat în conformitate cu Legea nr.230/2006 și Ordinul nr.86 din 2007 privind organizarea și funcționarea al Serviciului de iluminat public.

Art. 2. (1) Prevederile prezentului regulament se aplică serviciului de iluminat public din Comuna Cozmeni.

(2) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar prin care se stabilesc nivelurile de luminanță sau iluminare, după caz, indicatorii de performanță ai serviciilor, condițiilor tehnice, raporturile operator-utilizator, precum și modul de tarife, facturare și încasare a contravalorii serviciilor prestate.

(3) Prevederile prezentului regulament se aplică de asemenea, la proiectarea, executarea, recepționarea utilizarea și întreținerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament au caracter minimal , aprobat de Consiliul Local, care poate aproba și alte condiții tehnice sau alți indicatori de performanță, pe baza unor studii de specialitate.

(5) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se face cu respectarea prezentului regulament.

Art. 3. În sensul prezentului regulament noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

3.1 *autorități de reglementare competente* - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare *A.N.R.S.C.*, și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *A.N.R.E.*;

- 3.2 balast** - dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări, având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară ;
- 3.3 beneficiari ai serviciului de iluminat public** - comunitățile locale în ansamblul lor;
- 3.4 caracteristici tehnice** - totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică , referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;
- 3.5 dispozitiv (corp) de iluminat** - aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior;
- 3.6 echipament de măsurare** - aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului de iluminat public furnizat;
- 3.7 efect de grota neagră** - senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o alta mult mai mică ;
- 3.8 exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public** - ansamblu de operațiuni și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciului de iluminat public în condiții tehnico-economice și de siguranța corespunzătoare;
- 3.9 factor de menținere a fluxului luminos** - raportul între fluxul luminos al unei lămpi la un moment dat al vieții sale și fluxul luminos inițial, lampa funcționând în condițiile specificate;
- 3.10 flux luminos**- mărimea derivată din fluxul energetic, evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra unui observator fotometric de referință;
- 3.11 grad de asigurare în furnizare** - nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestare a serviciului de iluminat public;
- 3.12 igniter** - dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncălzirea electrozilor;
- 3.13 iluminare E** - raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă
- 3.14 iluminare medie E_m** - media aritmetică a iluminărilor pe suprafața de calcul avută în vedere;
- 3.15 iluminare minimă E_{min}** - cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.16 iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importantă publică sau culturală pentru comunitatea locală ;

3.17 iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea;

3.18 iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive;

3.19 iluminat stradal-pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;

3.20 iluminat stradal-rutier - iluminatul căilor de circulație rutieră ;

3.21 indicatori de performanță garantați - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licența sau în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.22 indicatori de performanță generali - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.23 indice de prag TI - creșterea pragului percepției vizuale TI, care conduce la orbirea inconfortabilă , caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu luminanța medie a căii de circulație;

3.24 intensitate luminoasă I - raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată ;

3.25 întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor;

3.26 lămpi cu descărcări - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici ori într-un amestec de mai multe gaze și/sau vapori metalici;

3.27 *lămpi cu incandescență* - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric;

3.28 *lămpi cu incandescență cu halogen* - lămpi incandescente având, în balonul de constructive specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;

3.29 *lămpi cu incandescență cu utilizări speciale* - lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;

3.30 *licența* - actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C, prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului de iluminat public, precum și capacitatea și dreptul de a presta acest serviciu;

3.31 *luminanța L* - raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă de către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;

3.32 *luminanța maximă L_{max}* - cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.33 *luminanța medie L_m* - media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.34 *luminanța minimă L_{min}* - cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.35 *nivel de iluminare/nivel de luminanță* - nivelul ales pentru valoarea iluminării/luminanței;

3.36 *operator* - persoană juridică titulară a unei licențe de furnizare/prestare, emisă de autoritatea competentă ;

3.37 *punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public* - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;

3.38 *punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuția energiei electrice* - punctul de separare între sistemul de distribuție a

energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

3.39 raport de zona alăturată SR - raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime sau mai puțin, dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație, și iluminarea medie a căii de circulație de pe o lățime de 5 m sau jumătate din lățimea fiecărui sens de circulație, dacă aceasta este mai mică de 5 m;

3.40 reabilitare - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiența a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață ;

3.41 rețea electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public - ansamblu de posturi de transformare, cutii de distribuție, echipamente de comandă /control și măsură, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații, console, aparate de iluminat și accesorii destinate exclusiv iluminatului public;

3.42 serviciu de iluminat public - activitate de utilitate publică și de interes economic și social general, aflată sub autoritatea administrației publice locale, care are drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental-festiv;

3.43 sistem de distribuție a energiei electrice - totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

3.44 sistem de iluminat public - ansamblu tehnologic și funcțional, amplasat într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic, capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a unei activități, spectacol, sport, circulației, a unui efect luminos estetic-arhitectural și altele, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, care cuprinde:

- Linii electrice de joasă tensiune, subterane sau aeriene;
- Corpuri de iluminat, console și accesorii;

- Puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere;
- Echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- Fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, utilizate pentru iluminatul public;

3.45 sursa de lumină /lampă - obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile, produse prin conversie de energie, și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și/sau mecanice;

3.46 tablou electric de alimentare, distribuție, conectare/deconectare - ansamblu fizic unitar ce poate conține, după caz, echipamentul de protecție, comandă, automatizare, măsură și control, protejat împotriva accesului accidental, destinat sistemului de iluminat public;

3.47 temperatura de culoare corelată T_c - temperatura radiatorului integral, a cărei culoare, percepută datorită încălzirii, se aseamăna cel mai mult, în condițiile de observare precizate, cu cea percepută a unui stimul de culoare de aceeași strălucire;

3.48 uniformitate generală a iluminării $U(0)[E]$ - raportul dintre iluminarea minimă și iluminarea medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.49 uniformitate generală a luminanței $U(0)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.50 uniformitatea longitudinală a luminanței $U(l)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța maximă, ambele considerate în axul benzii de circulație al zonei de calcul și în direcția de desfășurare a traficului rutier;

3.51 utilizatori - autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară constituite cu acest scop în calitate de reprezentant al comunității locale;

3.52 zona alăturată - suprafața din vecinătatea imediată a căii de circulație, aflată în câmpul vizual al observatorului;

3.53 C.N.R.I. - Comitetul Național Român de Iluminat;

3.54 C.I.E. - Comisia Internațională de Iluminat.

CAPITOLUL II

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA

SERVICIILOR DE ILUMINAT PUBLIC

SECȚIUNEA 1

Organizarea serviciului de iluminat public

Art. 4. (1) Serviciul de iluminat public este organizat în cadrul Primăriei Comunei Cozmeni

(2) Serviciul de iluminat public este prevăzut pe toate căile de circulație publică din oraș.

Art. 5. Serviciul de iluminat public va îndeplini concomitent următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptabilitatea la cerințele concrete diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) tarifarea pe bază de competiție a serviciului prestat;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea standardelor minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale CIE.

Art. 6. (1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale Consiliului Local Cozmeni pe baza indicatorilor de performanță din prezentul regulament.

(2) Consiliul Local Cozmeni poate aproba și alți indicatori de performanță în baza unor studii de fezabilitate în care se va ține seama cu prioritate de necesitățile comunităților

locale, starea tehnică și de eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

Art. 7. Înființarea Serviciului Public de Iluminat în baza H.C.L., iar dezvoltarea și modernizarea sistemelor de iluminat public se va face pe baza unui studiu de fezabilitate, care vor analiza necesitatea și oportunitatea înființării/dezvoltării acestora, vor evalua indicatorii tehnico-economici, vor identifica sursele de finanțare a investițiilor și vor indica soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic.

Art. 8. Alegerea formei de gestiune a serviciilor de iluminat public s-a făcut în baza H.C.L.

SECȚIUNEA a 2-a

Operatorii serviciilor de iluminat public

Art. 9. Operatorul va fi licențiat și autorizat în condițiile legii.

Art. 10. Autorizarea operatorilor serviciilor de iluminat public se face de către A.N.R.S.C.

CAPITOLUL III DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

SECȚIUNEA 1

Drepturile și obligații *ale Serviciului de Iluminat Public*

Art. 11. (1) Activitățile de reglementare, licențiere și/sau de autorizare a operatorilor, de îndrumare metodologică, monitorizare și control al modului de respectare și aplicare a legislației specifice domeniului sunt în competența A.N.R.S.C., care va analiza indicatorii de performanță în acest domeniu.

(2) A.N.R.S.C. are, în principal, sarcina de a monitoriza și de a controla activitatea operatorilor cu privire la: respectarea regulamentului al serviciilor de iluminat public, a

regulamentului de delegare a gestiunii, la respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului, la respectarea legii concurenței și la exploatarea eficientă a patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale afectat serviciilor.

Art. 12. Strategia Serviciului de Iluminat Public va urmări cu prioritate realizarea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciilor publice către membrii comunității;
- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea prevederilor normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE;
- d) orientarea serviciilor de iluminat public în mod nediscriminatoriu către toți beneficiarii comunității locale;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor aparate de iluminat performante
- f) promovarea investițiilor în scopul modernizării sistemelor de iluminat public existente și al extinderii rețelelor de iluminat public în funcțiune;
- g) asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcarea prin sisteme de iluminat ornamental festiv a evenimentelor naționale și a sărbătorilor legale și/sau religioase;
- i) finanțarea serviciilor de iluminat public în mod avantajos pentru utilizatori și atractiv pentru investitori;
- j) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță ai activității operatorilor și participarea cetățenilor și asociațiilor reprezentative la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) crearea organismelor de monitorizare a calității serviciilor prestate și instituirea de mecanisme de corecție adecvate;
- n) promovarea metodelor moderne de management;

o) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului ce lucrează în domeniu.

Art. 13. În exercitarea atribuțiilor ce le revin în domeniul administrării și coordonării serviciilor de iluminat public, Consiliul local Cozmeni poate adopta hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la:

- a) aprobarea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a dotărilor existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de iluminat public, în condițiile legii;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de amenajare a teritoriului, de urbanism și mediu;
- c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea dotărilor publice aferente serviciilor de iluminat public;
- d) delegarea gestiunii serviciului de iluminat public, precum și încredințarea spre administrare, exploatare și întreținere a bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al localităților, afectate serviciului;
- e) contractarea sau garantarea în condițiile legii a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura localităților, aferentă serviciilor de iluminat public și modernizări;
- f) elaborarea și aprobarea normelor locale și a regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public;
- g) aprobarea taxelor locale și a tarifelor pentru serviciile de iluminat public, cu respectarea reglementărilor în vigoare, cu excepția tarifelor pentru energia electrică, stabilite de ANRE.

Art. 14. În raport cu comunitățile locale pe care le reprezintă, Serviciul de Iluminat Public în cadrul Comunei Cozmeni are următoarele responsabilități:

- a) să aducă la cunoștință publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciile de iluminat public;
- b) să elaboreze și să aprobe indicatorii de performanță ai serviciilor de iluminat public numai după dezbateră publică, în prealabil, a acestora;

- c) să consulte locuitorii cu privire la stabilirea strategiei de dezvoltare a serviciilor de iluminat public și a infrastructurii aferente;
- d) să informeze periodic locuitorii cu privire la starea serviciilor de iluminat public, la măsurile adoptate sau preconizate pentru asigurarea acestora, inclusiv cu privire la necesitatea instituirii unor taxe locale pentru finanțarea serviciului respectiv;
- e) să rezolve sesizările cu privire la deficiențele apărute în prestarea serviciilor de iluminat public.

Art. 15. Serviciul de Iluminat Public în cadrul Comunei Cozmeni are următoarele obligații:

- a) să gestioneze serviciile de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
- b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea, exploatarea și întreținerea eficientă a infrastructurii aferente serviciilor de iluminat public;
- c) să respecte angajamentele luate prin contractele de prestare a serviciilor de iluminat public;
- d) să presteze serviciul de iluminat public pentru toți utilizatori;
- e) să servească toate obiectivele utilizatorului pentru care au fost autorizați, în condițiile prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public;
- f) să respecte și să efectueze serviciile conform regulamentului de organizare și funcționare a serviciilor de iluminat public, la indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale;
- g) să furnizeze autorităților administrației publice locale, A.N.R.S.C. și CNRI. informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor de iluminat public, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- h) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare;
- i) de a reface locul unde a intervenit pentru reparații sau pentru execuția unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la

terminarea lucrării.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor prevăzute la alin.(1).

(3) Penalitățile pentru nerespectarea de către operatori a indicatorilor de performanță angajați se prevăd în contractele de delegare a gestiunii sau în regulamentul de organizare și funcționare.

SECȚIUNEA a 3-a

Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 16. Dreptul de acces și utilizare a serviciilor de iluminat public este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și juridice, în mod nediscriminatoriu.

Art. 17. (1) Locuitorii și persoanele juridice vor avea acces la informațiile publice privind serviciile de iluminat public și la cunoasterea deciziilor cu privire la serviciile de iluminat public luate de autoritățile administrației publice.

(2) Serviciul de Iluminat Public din cadrul Primăriei Cozmeni va informa periodic consiliul local asupra:

- a) stării sistemului de iluminat public;
- b) planurilor anuale și de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
- c) planurilor de reabilitare a sistemului de iluminat public;
- d) stadiului de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public;
- e) modului de rezolvare a cererilor venite din partea comunității privind reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public;
- f) eficienței măsurilor luate, reflectată în: scăderea numărului de accidente rutiere, creșterea securității individuale și colective și altele asemenea.

CAPITOLUL IV

DESFĂȘURAREA SERVICIILOR DE ILUMINAT PUBLIC

SECȚIUNEA 1

Condiții tehnice

Art. 18. (1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulație publică, străzi, trotuare, piețe, intersecții, parcări, treceri pietonale, poduri, pasaje.

(2) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii, cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE, la care România este afiliată, respectiv de CNRI.

(3) Alegerea surselor de lumină se face în funcție de eficacitatea luminoasă și de durata de funcționare a acestora, astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

Art. 19. (1) În zonele rurale, iluminatul public se realizează pe stâlpi sau suspendat în axa drumului ori amplasat pe clădiri, cu acordul proprietarilor, dacă condițiile tehnice nu permit.

(2) În cvartale de locuințe și în parcuri, iluminatul public va fi realizat cu aparate de iluminat cu distribuție directă, semi-directă sau directă-indirectă, după caz;

Art. 20. Sistemul de iluminat public al căilor de circulație va fi realizat, exploatat și întreținut astfel încât să existe posibilitatea reglării nivelurilor, în trepte sau continuu, în funcție de variația intensității traficului rutier a iluminării sau luminanței, după caz, cu păstrarea uniformității acestora.

Art. 21. Aparatele de iluminat folosite la realizarea iluminatului vor fi alese ținându-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu:

- a) destinația iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;
- b) condițiile de mediu — normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;
- c) condițiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu racordare la rețea;
- d) protecția împotriva electrocutării;
- e) condițiile de exploatare — vibrații, șocuri mecanice, medii agresive;

- f) randamentul aparatelor de iluminat;
- g) caracteristicile lumino-tehnice ale aparatului de iluminat;
- h) cerințele estetice și arhitecturale;
- i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;
- j) posibilitățile de exploatare și întreținere.

Art. 22.(1) Iluminatul public se realizează prin montarea aparatelor de iluminat pe stâlpi corespunzători din punct de vedere tehnic.

(2) În zonele cu arhitectură specială, iluminatul se va realiza conform condițiilor existente și cerințelor utilizatorului.

Art. 23. Modul de prindere a aparatelor de iluminat pe stâlpi se realizează ținându-se cont de:

- a) tipul aparatului de iluminat;
- b) importanța căii de circulație pe care se montează;
- c) tipul stâlpului;
- d) cerințele de ordin estetic impuse.

Art. 24. Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerințe estetice și arhitecturale, se va face prin proiectarea și realizarea de soluții specifice, unicate, adaptate cazurilor în speță, conform înțelegerilor dintre utilizator și operator.

Art. 25. (1) Programul de funcționare a iluminatului public va ține cont de:

- a) longitudinea localității;
- b) luna calendaristică;
- c) ora oficială de vară;
- d) nivelul de luminanță sau de iluminare.

(2) Programul de funcționare va fi asigurat prin comanda automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

Art. 26. (1) Operatorul va ține la zi documentația tehnică completă a sistemului de iluminat public, care va cuprinde planurile rețelei, conform proiectului de realizare a acesteia și cu fiecare modificare, astfel încât să poată fi cunoscute în orice moment istoricul sistemului și situația existentă în teren.

(2) Operatorul va completa la zi câte un registru pentru:

a) lucrări operative de reparații și intervenții accidentale;

b) revizii tehnice, reparații curente și capitale;

(3) În fiecare registru, după caz, se vor consemna data și ora anunțării defectiunii, data programată și ora începerii execuției lucrării, data și ora finalizării, tipul intervenției, tipul și cantitățile de materiale utilizate, utilajele, forța de muncă, costul lucrărilor pe structură de deviz sau conform tarifelor unitar stabilite contractual, conform prevederilor legale.

(4) La solicitarea oricărui utilizator, operatorul intervine prompt la asigurarea continuității funcționării sistemului de iluminat public.

Art. 27. (1) Echipamentele și aparatura folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor avea agrement tehnic, vor fi produse de agenți economici specializați, și vor conduce la utilizarea rațională și la economisirea energiei electrice.

(2) Distanța dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului în limitele normale.

(3) Operatorul serviciilor de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătățirea factorului de putere pentru sistemele de iluminat public care necesită această operațiune.

Art. 28. (1) Linia electrică pentru alimentarea aparatelor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuție, care poate fi:

a) tabloul de distribuție din postul de transformare medie/joasă tensiune; cutia de distribuție supraterană sau subterană;

b) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană.

(2) Rețelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Pe căi de circulație cu trafic redus și foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică monofazată sau trifazată, care poate fi pozată împreună cu rețeaua electrică de alimentare a consumatorilor casnici.

(4) Pe căi de circulație cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică trifazată, asigurându-se posibilitatea reducerii parțiale a iluminatului public, menținându-se uniformități-le luminanței sau iluminării.

(5) Pe aleile dintre blocurile cvartalelor de locuințe se vor putea monta, pe stâlpi, aparate de iluminat de tip lampadar.

(6) În parcuri, alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

Art. 29. (1) În localitățile urbane cu mai multe puncte de alimentare a rețelei sistemului de iluminat public, operatorul va realiza scheme prin care să se realizeze comanda sistemului de iluminat dintr-un singur loc – scheme de cascadă, urmărindu-se obținerea unui grad ridicat de fiabilitate a sistemului.

Art. 30. (1) în sistemele de iluminat public, protecția contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecție, conform standardelor în vigoare.

(2) Conductorul de nul al rețelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega în mod obligatoriu la pământ.

(3) Instalația de legare la pământ care deserveste rețeaua de legare la nul va fi dimensionată astfel ca valoarea rezistenței de dispersie față de pământ, măsurată în orice punct al rețelei de nul, să fie de maximum 4Ω .

(4) Carcasele metalice ale aparatelor de iluminat vor fi legate la instalația de protecție prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a aparatelor de iluminat se va realiza aplicându-se una dintre următoarele variante:

a) direct, printr-un conductor electric de nul de protecție, special destinat acestui scop, și care va însoți conductele electrice de alimentare;

b) legarea la instalația de legare la pământ la care este conectat nulul rețelei.

(6) Ramificațiile de la rețeaua de alimentare cu energie electrică la aparatul de iluminat se vor realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material și ca secțiune.

Art. 31. (1) Modalitatea de fixare a aparatelor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcție de tipul aparatului de iluminat, de importanța căii de circulație, pe care se montează, de tipul stâlpului și de cerințele de ordin funcțional și estetic impuse.

(2) Aparatele de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor trebuie să prezinte un grad de protecție de minimum IK" 08.

(3) Întreținerea sistemelor de iluminat trebuie să se facă în permanență, prin curățarea

periodică a aparatelor de iluminat, conform factorului de menținere luat în calcul la proiectare.

(4) Realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței sau iluminării, după caz, pe suprafața căilor de circulație se va asigura prin alegerea corectă a înălțimii de montare, în funcție de varianta de amplasare a aparatelor de iluminat, conform SR 13433.

SECȚIUNEA a 2-a

Asigurarea parametrilor lumino-tehnici cantitativi și calitativi

Art. 32. (1) Sistemul de iluminat public va asigura caracteristicile lumino-tehnice normate necesare siguranței circulației pe căile de circulație, în funcții de intensitatea traficului și de reflectanta suprafeței căii de circulație și a zonei adiacente.

(2) Toate sistemele de iluminat destinate circulației auto vor fi dimensionate conform legislației internaționale și naționale, în funcție de nivelul de luminanță, cu excepția intersecțiilor mari, sensurilor giratorii, care se vor dimensiona în funcție de iluminare.

(3) Parametrii lumino-tehnici ai sistemului de iluminat public vor fi verificați de operator, atât la punerea în funcțiune, cât și periodic, pe parcursul exploatării.

(4) Menținerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanță, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se asigură prin programul de întreținere, realizându-se înlocuirea lămpilor uzate, curățarea lămpilor și a aparatelor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt: nivelul de luminanță, pentru căile de circulație auto, și nivelul de iluminare, pentru intersecții, piețe, sensuri giratorii, zone pietonale, zone pentru ciclisti.

(6) Parametrii calitativi sunt: uniformități-le pe zona de calcul, indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în câmpul vizual central și periferic.

Art. 33. (1) Iluminatul piețelor și intersecțiilor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat față de calea de circulație cu nivelul cel mai ridicat, incidență în intersecție, conform SR 13433.

(2) Iluminatul intersecțiilor se va realiza prin amplasarea aparatelor de iluminat cât mai

aproape de unghiurile intersecțiilor.

(3) Iluminatul intersecțiilor dintre străzile principale și cele secundare se va realiza prin amplasarea aparatelor de iluminat pe căile de circulație principale, întreținerea căilor de circulație secundare cu care se intersectează, acest mod de amplasare a aparatelor de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulația rutieră.

(5) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare mai redus decât nivelul părții carosabile a căii de circulație respective, potrivit factorului „raport de zonă alăturată” rezultat din proiectare, conform SR 13433.

(6) Iluminatul spațiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care asigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.

(7) Iluminatul podurilor și pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să asigure o luminanță egală cu cea realizată pe restul traseului, iar aparatele de iluminat vor avea clasa de protecție IP 65, pentru mărirea timpului de bună funcționare.

(8) Pentru poduri se va asigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărirea nivelului mărimii de referință conform SR 13433 și, suplimentar, marcarea structurii construcției.

(9) Iluminatul căilor de circulație în pantă se va realiza cu micșorarea distanței dintre sursele de lumină proporțional cu unghiul de înclinare al pantei și progresiv spre vârful pantei, în așa fel încât să se obțină o creștere a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.

(10) Pentru iluminatul curbilor de circulație, aparatele de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să asigure ghidajul vizual.

(11) Stâlpii de susținere a aparatelor de iluminat se amplasează, în cazul iluminatului unilateral, pe partea exterioară a curbei, distanța dintre ei micșorându-se în raport de cât de accentuată este curba, care să conducă la o majorare a nivelului mărimii de referință, conform SR 13433.

(12) În cazul intersecțiilor unor căi de circulație cu niveluri de luminanță diferite, se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanță la altul, pentru adaptarea fiziologică a participanților la trafic, conform SR 13433.

Art. 34. (1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanță mai ridicat decât cel al căii de circulație respective, conform SR 13433, evitându-se schimbarea culorii care produce șoc vizual și estetic perturbător.

(2) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui aparat de iluminat în apropierea trecerii de pietoni sau aceasta va fi amplasată în apropierea locului de dispunere a aparatelor de iluminat.

(3) Amplasarea aparatelor de iluminat se va face astfel încât să asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulație.

(4) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire cât mai scăzut.

Art. 35. (1) Relațiile dintre mărimile geometrice ale instalației de iluminat și caracteristicile electrice și lumino-tehnice ale acestora vor fi corelate astfel încât să rezulte soluții optime din punct de vedere tehnic și economic.

(2) Înălțimile la care se vor amplasa aparatele de iluminat se calculează în funcție de fluxul luminos al surselor de lumină și de gradul de concentrare a distribuției intensității luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată și limitarea fenomenului de orbire.

(3) Pentru evitarea fenomenului de orbire, în piețe și intersecții sursele de lumină și aparatele de iluminat se montează la înălțimi cu unghiuri de protecție corespunzătoare.

(4) Poziționarea aparatelor de iluminat pentru căile de circulație auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(5) Aparatele de iluminat trebuie să asigure o distribuție exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulație rutieră.

(6) Tipul și dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreținere și arhitecturale.

(7) În funcție de tipul aparatului de iluminat, distanța dintre aparatele de iluminat se alege în funcție de înălțimea de montare a acestora, - asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km și numărul de aparate de iluminat/km, cu respectarea prevederilor SR 13433.

Art. 36. În funcție de vegetația existentă în zona adiacentă căilor de circulație, aparatele de iluminat se amplasează astfel încât distribuția fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens, coronamentul arborilor se ajustează periodic.

Art. 37. (1) Pe căile de circulație, nivelul de luminanță trebuie să asigure perceperea obstacolelor și detaliilor în mod distinct, în timp util și cu siguranță.

(2) Nivelul de luminanță va fi menținut în timp prin întreținerea la perioade specificate a sistemelor de iluminat, luându-se măsuri pentru înlocuirea lămpilor uzate, curățarea lămpilor și a aparatelor de iluminat.

Art. 38. (1) Condițiile de iluminat privind luminanța medie, uniformitatea generală a luminanței, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanței, raportul de zonă alăturată, luminanța zonei de acces, raportul dintre luminanța la începutul zonei de prag și luminanța zonei de acces, luminanță zonei de tranziție, luminanță zonei interioare, luminanța zonei de ieșire, iluminarea medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor respecta prevederile standardului SR 13433 pentru:

- a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria căii de circulație destinate traficului rutier;
- b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;
- c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulație destinate traficului pietonal și/sau ciclistilor.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public au obligația de a executa modificările necesare în sistemul de iluminat public pentru asigurarea respectării condițiilor de iluminat impuse de standardul SR 13433.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obține în prealabil avizul operatorului serviciilor de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile din punct de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată, al culorii surselor de iluminat și al poziționării acestora față de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenției participanților la trafic și a armonizării culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

Art. 39. (1) Amplasarea aparatelor de iluminat se va realiza, în funcție de cerințele și condițiile în care se realizează iluminatul public, în unul dintre următoarele moduri:

- a) unilateral;
- b) bilateral alternat;
- c) bilateral față în față;
- d) axial;
- e) central;
- f) catenar.

(2) Pentru realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanțelor pe suprafața căii de circulație, aparatele de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii lumino-tehnici normați, respectându-se valorile de referință normate prevăzute în SR 13433.

Art. 40. (1) Iluminatul public al căilor de circulație va fi realizat ținându-se cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcție de categoria și configurația căii de circulație, de intensitatea traficului rutier și de dirijarea circulației rutiere, conform standardelor naționale în vigoare.

(2) În mediul rural, căile de circulație principale, cu excepția drumurilor naționale, se pot asimila, din punct de vedere al valorilor parametrilor lumino-tehnici, cu căile de circulație cu trafic mediu, iar căile de circulație secundare se pot asimila cu căile de circulație cu trafic foarte redus.

(3) Tipul aparatelor de iluminat și al armăturilor pentru iluminat se va stabili ținându-se cont ca durata de bună funcționare să fie de cel puțin 10.000 de ore, cu excepția cazurilor în care se dorește o redare foarte bună a culorilor.

SECȚIUNEA a 3-a

Exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public

Art. 41. Pentru realizarea lucrărilor de exploatare operatorul serviciilor de iluminat public va ține la următoarea documentație tehnică ce va fi și anexă contractul de delegare a gestiunii:

a) harta detaliată a instalațiilor de iluminat public care le are în gestiune, cu:

- posturile de transformare din care se alimentează rețeaua de iluminat public;
- traseul rețelei;
- punctele de conectare/deconectare a iluminatului public;
- schema de acționare și a cascadei pentru conectare deconectarea automată a iluminatului;
- amplasarea aparatelor de iluminat, cu indicarea tipul și puterii lămpii;
- locul de amplasare pentru realizarea iluminatului ornamental festiv, cu indicarea, punctelor de alimentare, numărului lămpilor și puterii totale consumate;

b) documentația tehnică pentru căile de circulație pe care sunt montate instalațiile de iluminat public, împărțită pe categorii de căi de circulație trebuie să cuprindă:

- denumirea;
- lungimea și lățimea;
- tipul de îmbrăcăminte rutieră;
- modul de amplasare a aparatelor de iluminat;
- tipul rețelei de alimentare;
- punctele de alimentare și conectare/deconectare;
- tipul aparatelor de iluminat, numărul acestora și puterea lămpilor;
- tipul și distanța dintre stâlpi, înălțimea de montare și unghiul de înclinare a

aparatelor de iluminat;

c) proiectele de execuție a instalațiilor de iluminat, cu toate modificările operate, breviarele de calcul și avizele obținute;

d) procesele-verbale de recepție însoțite de certificatele de calitate.

Art. 42. Operațiile de exploatare vor cuprinde:

- a) lucrări operative constând dintr-un ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor;
- b) revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operații și activități de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curățarea, reglarea, eliminarea defecțiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată;
- c) reparații curente constând dintr-un ansamblu de care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametrii proiectați, prin remedierea tuturor defecțiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

Art. 43. (1) În cadrul lucrărilor operative se vor executa:

- a) intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la aparatele de iluminat și accesorii;
- b) manevre pentru întreruperea și repunerea sub tensiune a diferitelor porțiuni ale instalației de iluminat în vederea executării unor lucrări;
- c) manevre pentru modificarea schemelor de funcționare în cazul apariției unor deranjamente;
- d) recepția instalațiilor noi puse în funcțiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;
- e) analiza stării tehnice a instalațiilor;
- f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalațiile de iluminat;
- g) supravegherea defrișării vegetației și înlăturarea obiectelor căzute pe linie;
- h) controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite, cum ar fi: vânt puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciură;
- i) acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;
- j) demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat public;

k) intervenții ca urmare a unor sesizări.

(2) Realizarea lucrărilor de exploatare și de întreținere a instalațiilor de iluminat public se va face cu respectarea procedurilor specifice de protecție a muncii în vigoare.

Art. 44. În cadrul reviziilor tehnice se vor executa cel puțin următoarele operații:

- a) revizia aparatelor de iluminat și a accesoriilor (balast), igniter, condensator, siguranță etc.);
- b) revizia tablourilor de distribuție și a punctelor de conectare/deconectare;
- c) revizia liniei electrice aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 45. (1) La revizia aparatelor de iluminat se vor executa următoarele operații:

- a) ștergerea aparatului de iluminat (reflectoarele și structurile de protecție vizuală);
- b) înlocuirea siguranței sau a componentelor, dacă există o defecțiune;
- c) verificarea contactelor conductelor electrice la diferite conexiuni.

(2) Lucrările de revizie tehnică la aparatele de iluminat se execută cu linia electrică sub tensiune pentru verificarea bunei funcționării a instalațiilor.

Art. 46. La întreținerea și revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operații:

- p) înlocuirea siguranțelor necorespunzătoare;
- a) înlocuirea contactoarelor și a dispozitivelor de automatizare defecte;
- b) înlocuirea, după caz, a ușilor tablourilor de distribuție;
- c) refacerea inscripționărilor, dacă este cazul.

Art. 47. La revizia rețelei electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se realizează următoarele operații:

- a) verificarea traseelor și îndepărtarea obiectelor străine;
- b) îndreptarea stâlpilor înclinați;
- c) verificarea ancorelor și re-întinderea lor;
- d) verificarea stării conductelor electrice;
- e) refacerea legăturilor la izolatoare sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;
- f) îndreptarea, după caz, a consolelor;
- g) verificarea stării izolatoarelor și înlocuirea celor defecte;

- h) strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;
- i) verificarea instalației de legare la pământ (legătura conductorului electric de nul de protecție la armătura stâlpului, legătura la priza de pământ etc.);
- j) măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ.

Art. 48. Reparațiile curente se execută la:

- a) aparate de iluminat și accesorii;
- b) tablouri electrice de alimentare, distribuție și conectare/deconectare;
- c) rețele electrice de joasă tensiune aparținând sistemului de iluminat public.

Art. 49. În cadrul reparațiilor curente la aparatele de iluminat și accesorii se vor executa următoarele:

- a) înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele exclusiv de același tip cu cel inițial (aceeași putere, aceeași culoare aparentă);
- b) ștergerea dispersorului, a structurilor de protecție a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecție vizuală și a interiorului aparatului de iluminat;
- c) înlăturarea cuiburilor de păsări;
- d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- e) verificarea contactelor la clemele sau papucii de legătură a coloanei la rețeaua electrică;
- f) înlocuirea aparatelor de iluminat necorespunzătoare.

Art. 50. În cadrul reparațiilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se execută următoarele:

- a) verificarea stării ușilor și a încuietorilor, cu remedierea tuturor defecțiunilor;
- b) vopsirea ușilor și a celorlalte elemente metalice ale cutiei;
- c) verificarea siguranțelor fuzibile, înlocuirea celor defecte și montarea celor noi, identice cu cele inițiale (prevăzute în proiect);
- d) verificarea și strângerea contactelor;
- e) verificarea coloanelor și înlocuirea celor cu izolație necorespunzătoare;
- f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
- g) verificarea funcționării dispozitivelor de acționare, cu înlocuirea celor

necorespunzătoare sau montarea unora de tip nou pentru reabilitarea sau modernizarea instalației.

Art. 51. În cadrul reparațiilor curente la rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se execută următoarele lucrări:

- a) verificarea distanțelor conductelor față de construcții, instalații de comunicații, linii de înaltă tensiune și alte obiective;
- b) evidențierea în planuri a construcțiilor și instalațiilor nou-apărute de la ultima verificare și realizarea măsurilor necesare de coexistență;
- c) determinarea gradului de deteriorare a stâlpilor, inclusiv a fundațiilor acestora, și luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, în funcție de rezultatul determinărilor;
- d) verificarea verticalității stâlpilor și îndreptarea celor înclinați;
- e) verificarea și refacerea inscripționărilor (inclusiv numerotarea acestora);
- f) repararea ancorelor și re-întinderea acestora, înlocuirea părților deteriorate sau care lipsesc, strângerea șuruburilor la cleme și la placa de protecție;
- g) verificarea stării conductelor electrice;
- h) verificarea și înlocuirea conductoarelor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secțiune precum și a conductoarelor electrice cu izolația deteriorată care prezintă crăpături, rosături ori lipsa izolației;
- i) se verifică starea legăturilor conductei electrice la izolator și dacă este necesar, se reface legătura;
- j) la izolatoarele de susținere și întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată sau dacă îmbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;
- k) la console, brățări sau la celelalte armături metalice de pe stâlp se verifică dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate ori rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, iar cele corespunzătoare se revopsesc și se fixează bine pe stâlp;
- l) la ancorele stâlpilor se verifică dacă cablul nu are fire rupte, clemele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate și tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se reglează

tensiunea în ancoră;

m) la instalația de legare la pământ a nulului de protecție se va verifica starea legăturilor și îmbinărilor conductorului electric de nul la acesta, precum și a legăturilor acestuia la aparatul de iluminat, se va măsura rezistența de dispersie a rețelei generale de legare la pământ, se va măsura și se va reface priza de pământ, dacă aceasta nu corespunde STAS 12604.

Art. 52. (1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru aparatele de iluminat este conform normativelor tehnice în vigoare sau în funcție de specificațiile fabricantului.

(2) Autoritățile administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili, în funcție de condițiile locale, gradul de intensitate a traficului pentru fiecare cale de circulație, locurile și intersecțiile cu grad mare de periculozitate, precum și marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină în funcție de numărul de vehicule/oră și bandă, conform SR 13433.

Art. 53. Periodicitatea reparațiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare și rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public este de 3 ani, iar pentru aparatele de iluminat este de 2 ani.

CAPITOLUL V

Taxe și tarife

Art. 54. (1) Serviciul de Iluminat Public va practica tarifele aprobate de Consiliul Local al Comunei Cozmeni.

(2) Facturarea se va face în baza tarifelor aprobate și a cantităților efective, determinate conform prevederilor legale.

(3) Cuantumul și regimul taxelor locale pentru asigurarea finanțării serviciilor de iluminat public vor fi stabilite anual de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Structura și nivelul tarifelor și taxelor vor fi stabilite cu respectarea cerințelor impuse de legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI

Indicatori de performanță

Art. 55. (1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatorii serviciilor de iluminat public în asigurarea serviciilor de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public, avându-se în vedere:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptările la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunităților locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- f) respectarea standardelor minime privind iluminatul public, prevăzute de normele naționale în acest domeniu.

Art. 56. Indicatorii de performanță pentru serviciul iluminat public sunt specifici pentru următoarele activități:

- a) calitatea și eficiența serviciului de iluminat public;
- b) contractarea serviciului de iluminat public;
- c) măsurarea, facturarea și încasarea contravalorii serviciului efectuat;
- d) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;
- e) menținerea unor relații echitabile între operator utilizator prin rezolvarea operativă și obiectivă problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;
- f) soluționarea reclamațiilor utilizatorilor referitoare serviciul de iluminat public;
- g) creșterea gradului de siguranță rutieră;
- h) scăderea infraționalității.

Art. 57. În vederea urmării respectării indicatorilor de performanță, Serviciul de Iluminat Public va asigura:

- c) gestiunea serviciilor de iluminat public, conform prevederilor contractuale;
- d) evidența utilizatorilor, alții decât comunitatea locale;
- e) înregistrarea activităților privind citirea echipamentele de măsurare, facturarea și încasarea contravalorii serviciile efectuate;
- f) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor utilizatorilor organelor de poliție și gardienilor publici și soluționare acestora;
- g) accesul neîngrădit al autorităților administrației publice locale, în conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, la informațiile necesare stabilirii:
 - a) modului de respectare și de îndeplinire a obligațiile contractuale asumate;
 - b) calității și eficienței serviciilor furnizate/prestate la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii și în regulamentele de serviciu;
 - c) modului de administrare, exploatare, conservare și mentinere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemelor publice de iluminat din infrastructura încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;
 - d) modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciile de iluminat public;
 - e) stadiului de realizare a investițiilor;
 - f) modului de respectare a parametrilor ceruți prin prescripțiile tehnice și a normelor metrologice.

CAPITOLUL VII

Răspunderi și sancțiuni

Art. 58. (1) Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament atrage răspunderea disciplinară, materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să sancționeze operatorul prestator al serviciilor de iluminat public în cazul în care acesta nu prestează serviciile de iluminat la nivelul indicatorilor de calitate și performanță prin:

- a) aplicarea unor penalizări corespunzătoare prejudiciilor aduse utilizatorului sau suficient de mari pentru a determina operatorul să remedieze deficiențele constatate penalizările sunt definite în contractul de delegare a gestiunii;
- b) solicitarea adresată autorității de reglementare de anulare a licențelor de operare și/sau autorizațiilor de funcționare;
- c) revocarea hotărârii prin care s-a aprobat delegarea de gestiune și rezilierea contractului de delegare a gestiunii dacă timp de 6 luni de la încheierea acestuia se constată încălcarea repetată a obligațiilor contractuale.

Art. 59. (1) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă prestarea serviciului de iluminat public fără deținerea licenței de operare, a autorizației de funcționare sau fără contract de delegare a gestiunii, cu amendă.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunilor se fac de către împuterniciți ai ministrului administrației publice, ai presedintelui A.N.R.S.C, de către primarul Comunei Cozmeni și persoanele împuternicite de acesta.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 60. Tariful energiei electrice consumate pentru iluminatul public nu trebuie să depășească tariful stabilit de ANRE.

Art. 61. Întreruperea alimentării cu energie electrică a iluminatului public nu se poate face decât în cazuri de forță majoră, de interes național sau în caz de neachitare de către utilizator a contravalorii facturii de energie electrică.

Art. 62. (1) Regulamentul de organizare și funcționare al serviciului de iluminat public al Comunei Cozmeni este elaborat în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 1561/2004.

(2) Serviciul de Iluminat Public are obligativitatea de a efectua periodic măsurători luminotehnice pe toate căile de circulație ale Comunei Cozmeni. Programul cât și modul de efectuare a acestor măsurători vor fi stabilite de comun acord cu utilizatorul.

(3) În urma măsurărilor se va stabili un plan de măsuri pentru aducerea sistemului de iluminat public la parametri tehnici prevăzuți în normativele în vigoare (clasa sistemului de iluminat).

Art. 63. În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele, normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

Art. 64. În vederea creșterii siguranței cetățenilor și scăderii infracționalității, organele administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili modalități de semnalare operativă a cazurilor de nefuncționare sau de funcționare defectuoasă a sistemului de iluminat public.

Art.65. (1) Atribuțiile personalului Serviciului de Iluminat Public vor fi stabilite prin fișa postului.

(2) Fișa postului Șefului Serviciului de Iluminat Public va fi întocmită de către Primarul Comunei Cozmeni.